

tel sind Verstöße gegen das Genus nicht selten. — d) in der Stelle रसानि तान्युदकानितीति Nīa. 11, 25 ist wohl रसानितभा कुभा नीति (RV. 5, 33, 9) zu lesen. — Vgl. रञ्, रञ्नु, रञ्नु, रञ्मृत° (m. auch R. 2, 30, 15. R. GOM. 1, 15, 11. Spr. 2840. KATHĀS. 22, 201. adj. wie Nectar schmeckend PĀNĪKĀT. 248, 12), रञ्जो, रञ्जु° (in der 1sten Bod. auch BHĀG. P. 5, 16, 14), उप°, एक° (adj. nur einen Geschmack habend RAGH. 10, 17. रञ्जुकूलता nur an Einem Geschmack findend, nur Einem geltend UTTARĀR. 79, 6 = 102, 3 der neueren Ausg.; so v. a. स्थिर nach dem Comm.; vgl. auch oben 1) b) γ), कनक°, काम°, कुद्र°, गङ्गाधर° (lies Mīxtur st. Recept), गर्भ°, गो°, ज्योती° (Comm. zu R. 2, 94, 6: ज्योतिर्नक्षत्रं रसः पादपरसः), तोय°, द्रवरसा, नीरस (könnte PĀNĪKĀT. IV, 62 auch keine Zuneigung habend bedeuten), पञ्चरसा, पिष्ट°, पुष्प°, प्रणिपात°, ब्रह्म°, ब्रह्म° (ब्रह्म-रसासव der Nectar des Brahman BHĀG. P. 4, 4, 15), भक्ति° (auch KATHĀS. 25, 280), भूरि°, मधु°, मक्ता° (auch Wohlgeschmack R. 3, 82, 27), मांस°, मूर्ध°, मृगरसा, मोचरस, यक्ष°, रत्न°, रति°, वि°, विष°, स°, सर्व°, सिद्ध°, सु°, सुधा°, स्व°.

रसक (von रस) m. Brühe, Fleischbrühe H. 413. तन्मांसैः साधयामास रसकात्तमम् KATHĀS. 39, 9, 12. neutr. 16. — Vgl. त्रि°.

रसकर्पूर n. Quecksilbersublimat BHĀVAPR. im ÇKDR.

रसकर्मन् n. Behandlung des Quecksilbers, ein mit dem Q. vorgenommener Process SARVADARÇANAS. 100, 7. Verz. d. B. H. No. 906.

रसकल्पना f. dass. Verz. d. B. H. 284, 4.

रसकल्याणिनीव्रत n. Bez. einer best. Begehung Verz. d. Oxf. H. 34, a, 30. 41, a, 3.

रसकुल्या f. N. pr. eines Flusses in Kuçadvīpa BHĀG. P. 5, 20, 16.

रसकेतु m. N. pr. eines Prinzen ÇĀṆGABH. 4.

रसकेसर n. Kampher HĀR. 104.

रसकामल n. ein best. Mineral (मकरस) Verz. d. Oxf. H. 321, a, No. 761.

रसक्रिया f. Anwendung von Bähmitteln SUÇR. 2, 124, 14. 18. 241, 20. 330, 18. 331, 6. 7. 334, 2.

रसगन्ध Myrrhe, m. TRIK. 2, 9, 36. n. RĀGĀN. im ÇKDR. — Vgl. गन्धरस.

रसगन्धक m. 1) dass. ÇABDAK. im ÇKDR. — 2) Schwefel RĀGĀN. im ÇKDR.

रसगर्भ n. 1) ein Collyrium aus dem Saft der Curcuma xanthorrhiza AK. 2, 9, 102. H. 1053. — 2) Mennig RĀGĀN. im ÇKDR.

रसग्रह adj. 1) den Geschmack empfindend; m. das Organ des Geschmacks BHĀG. P. 3, 26, 41. — 2) Sinn habend für das, was wahren Genuss gewährt, BHĀG. P. 1, 5, 19.

रसग्रहक adj. den Geschmack empfindend TARKAS. 7.

रसघर्ष adj. ganz aus Saft bestehend ÇĀT. BR. 14, 7, 4, 13.

रसघ्न m. Borax RĀGĀN. im ÇKDR.

रसचन्द्रिका f. Titel von Çamkara's Commentar zum Abhiġāna-ṇaṇakuntala Verz. d. Oxf. H. 135, a, No. 254.

रसचित्तामणि m. Titel eines medicinischen Werkes Verz. d. B. H. No. 941.

रसज्ञ 1) adj. a) in Flüssigkeiten entstehend H. 1356. M. 11, 143. — b) vom Chylus herrührend WISE 196. — 2) m. Zucker RĀGĀN. im ÇKDR. — 3) n. Blut (aus Chylus entstanden) ÇABDAK. im ÇKDR.

रसज्ञ 1) adj. (f. स्त्री) wissend wie Etwas schmeckt (eig. und übertr.), erken-

nend welchen wahren Genuss Etwas gewährt; mit Etwas vertraut. पयसाम् RAGH. 2, 36. फलस्य MĀLAV. 59. ऐश्वर्यस्य R. 2, 33, 7. भगवतः कथायाः BHĀG. P. 3, 15, 48. सांसारिकेषु सुखेषु UTTARĀR. 34, 10 (45, 12). फलमूल° R. 4, 37, 25. सुखैश्वर्य° 2, 33, 8. शाक° 3, 33, 66. अनुराग° KATHĀS. 28, 75. ohne Ergänzung Spr. 3055. BHĀG. P. 4, 1, 19. 3, 20, 6. 4, 31, 21. 6, 3, 28. Çiva Çiv. — 2) f. स्त्री Zunge AK. 2, 6, 3, 42. TRIK. 3, 3, 255. H. 583. HALĪ. 2, 366. Spr. 4897. — 3) n. dass. BHĀG. P. 4, 25, 49.

रसज्ञता (von रसज्ञ) f. die Kenntniss des Geschmacks einer Sache, das Vertrautsein mit Etwas: तणाञ्च गतवानस्मि प्रलापानां रसज्ञताम् KATHĀS. 5, 102. मालवस्त्रीविलासानां यास्यामो ऽत्र रसज्ञताम् 24, 86. पयावकस्मात्पुष्पेशुशाराधातरसज्ञताम् 7, 16. यथा विन्ध्याटवी प्राप सा संवाधरसज्ञताम् 13, 45. RAGH. 3, 26. विक्रमैकरसज्ञता KĀM. NĪTIS. 11, 32.

रसज्ञान n. die Kenntniss der Geschmäcke, ein Kapitel der Medicin SUÇR. 1, 8, 20; vgl. 153, 12.

रसज्येष्ठ m. der süsse Geschmack H. 1388.

रसतन्मात्र n. der Urstoff des Geschmacks TATTVAS. 12. — Vgl. रसमात्र.

रसतम (von रस) m. der Saft aller Säfte, die Quintessenz aller Quintessenzen ÇĀT. BR. 9, 1, 2, 36. KĀND. UP. 1, 1, 3.

रसतरंगिणी f. Titel zweier Werke Verz. d. Oxf. H. 213, a, No. 506 (Verz. d. B. H. No. 824). GILD. Bibl. 268.

रसता f. nom. abstr. von रस 1) b) ढ) ŚĪH. D. 33. 240.

रसतेजस् n. Blut H. 621.

रसत्वं n. nom. abstr. von रस 1) a) e): कथं रसत्वं (so die ed. Bomb.) व्रजति शोषितत्वं कथं पुनः (भुक्तमन्नम्) MBH. 14, 571.

रसद 1) adj. Säfte von sich gebend, Harz ausschwitzend: नगाः NALOD. 3, 14. — 2) m. Arzt (Säfte —, Mixturen reichend) MBH. 12, 4453.

रसदर्पण m. Titel eines medicinischen Werkes Verz. d. B. H. No. 941.

रसदालिका f. eine Art Zuckerrohr (पुण्ड्रकेतु) RĀGĀN. im ÇKDR.

रसदीपिका f. Titel eines medicinischen Werkes Verz. d. Oxf. H. 316, b, 24.

रसद्राविन् m. eine Citronenart, = मधुरजम्बीर RĀGĀN. im ÇKDR.

रसधातु m. Quecksilber RĀGĀN. im ÇKDR.

1. रसन (von 1. रस्) n. das Brüllen, Schreien, Dröhnen u. s. w. TRIK. 3, 3, 255. H. an. 3, 402. MED. n. 112. तित्ते: das Dröhnen der Erde VA-BĀH. BRH. S. 46, 88. मण्डूकानाम् das Quaken der Frösche 28, 4.

2. रसन (von रसय् 1) m. das Phlegma (कफ), sofern es in der Zunge den Geschmack bewirkt, ÇĀRṆG. SAṆH. 1, 5, 11. WISE 46. — 2) f. स्त्री a) Zunge AK. 2, 6, 3, 42. TRIK. 3, 3, 255. 5, 21. H. 583. an. 3, 402. MED. n. 112. HALĪ. 2, 366. MAITRĀJUP. 6, 20. MBH. 14, 1111. SUÇR. 2, 402, 10. KATHĀS. 14, 90. 80, 5. प्रसार्य रसनां मयि 60, 25. BHĀG. P. 9, 4, 19. BHĀSHĀP. 100. SARVADARÇANAS. 148, 7. मल HĀR. 193. — b) N. zweier Pflanzen, = रास्ना TRIK. 3, 3, 255. H. an. MED. = गन्धभद्रा ÇABDAK. im ÇKDR. — 3) n. das Schmecken, Geschmack; Geschmacksorgan TRIK. 3, 3, 255. 5, 21. H. an. MED. JĀGĪ. 3, 77. BHĀG. 13, 9. MBH. 12, 6835. 8933. SUÇR. 1, 243, 7. 8. रसनेन्द्रिय 30, 73. MĀRK. P. 39, 57. इन्द्रियं रसग्रहकं रसनं विज्ञापयति TARKAS. 7. 13. ŚĪMKHĪJAK. 26. BHĀSHĀP. 39. BHĀG. P. 2, 2, 29. 3, 26, 13. 48. 8, 7, 26. 11, 8, 20. fg. das Empfinden, Fühlen ŚĪH. D. 244. 271. 24. 41. 70, 8. — Vgl. रशना.